

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπατζής → ampandonis@gmail.com

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ;

Αφορμή για το σημερινό άρθρο σχετικά με τις ευρωεκλογές δεν ήταν ούτε το αποτέλεσμα που φέρνει το κυβερνών κόμμα του Συνασπισμού δεύτερο ούτε βέβαια η απόφαση του πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα να πάει σε πρόωρες εκλογές. Αφορμή στάθηκε μια τυχαία συζήτηση με την γυναίκα μου η οποία ενώ ήξερε σχετικά με τα των εκλογών στην Ελλάδα αλλά δεν μπορούσε να συνειδητοποιήσει γιατί γίνονται εκλογές που αφορούν την Ευρώπη... στην Ελλάδα. Εξηγώντας ότι τέτοιου είδους εκλογές δεν υπάρχουν εδώ στην Αυστραλία προσπάθησα να τις εξηγήσω για ποιο λόγο γίνονται αυτές οι εκλογές. Μην ξεχνάμε ότι οι εκλογές αυτές είναι κάπως ιδιαίτερες αλλά εμπεριέχουν και στοιχεία που μπορεί να μας αφορούν και εμάς που ζούμε μόνιμα ή προσωρινά εδώ και δεν μπορούμε να ψηφίσουμε. Ξέρετε για παράδειγμα ότι ένας Έλληνας που δεν μένει στην Ελλάδα μπορεί να ψηφίσει στο κράτος που ζει και εργάζεται στις ευρωεκλογές; Και όμως γίνεται.

Πως εκλέγονται οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου;

Οι ευρωεκλογές διεξάγονται κάθε πέντε έτη. Οι προηγούμενες ευρωπαϊκές εκλογές διεξήχθησαν μεταξύ 22 και 25 Μαΐου 2014. Κάθε κράτος μέλος δικαιούται να εκλέξει έναν ορισμένο αριθμό βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ο αριθμός των ευρωβουλευτών κυμαίνεται από τους έξι για τη Μάλτα, το Λουξεμβούργο, την Κύπρο και την Εσθονία έως τους 96 για την Γερμανία, και ανέρχεται συνολικά στους 751.

Η κατανομή των εδρών καθορίζεται στις Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι χώρες με μεγαλύτερο πληθυσμό έχουν περισσότερες έδρες από τις χώρες με μικρότερο πληθυσμό, αλλά οι μικρότερες χώρες διαθέτουν περισσότερες έδρες από όσες θα διέθεταν αν εφαρμοζόταν το σύστημα της απλής αναλογικής. Πρόκειται για σύστημα βασισμένο στην αρχή της λεγόμενης «φθίνουσας αναλογικότητας». Οι εκλογές σε μεγάλο βαθμό διέπονται από τις εθνικές εκλογικές νομοθεσίες και παραδόσεις αλλά υπάρχουν και κοινοί κανόνες της ΕΕ που ορίζονται στην Εκλογική Πράξη του 1976.

Μετά τις εκλογές, οι ευρωβουλευτές σχηματίζουν πολιτικές ομάδες. Στις ομάδες αυτές μετέχουν

ευρωβουλευτές από διαφορετικά κράτη μέλη με γνώμονα τις πολιτικές τους συγγένειες. Ομάδες μπορούν να σχηματιστούν και αργότερα κατά τη διάρκεια της θητείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν οκτώ πολιτικές ομάδες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

- Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα
- Προοδευτική Συμμαχία Σοσιαλιστών και Δημοκρατών
- Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές
- Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά - Βόρεια Πράσινη Αριστερά
- Οι Πράσινοι-Ευρωπαϊκή Ελευθέρη Συμμαχία
- Συμμαχία Φιλελευθέρων και Δημοκρατών για την Ευρώπη
- Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς

Για να αποκτήσει το επίσημο καθεστώς της πολιτικής ομάδας, η κάθε ομάδα πρέπει να απαρτίζεται από τουλάχιστον 25 βουλευτές, εκλεγμένους στο ένα τέταρτο τουλάχιστον των κρατών μελών (δηλαδή τουλάχιστον σε 7 κράτη μέλη). Ένας βουλευτής μπορεί να ανήκει μόνο σε μία πολιτική ομάδα.

Η συγκρότηση πολιτικής ομάδας πρέπει να δηλώνεται στον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου με το όνομα της ομάδας, τα ονόματα των μελών της και τη σύνθεση του προεδρείου της..

Υπό φυσιολογικές συνθήκες, το Κοινοβούλιο αποφεύγει να αξιολογήσει τις πολιτικές συγγένειες μεταξύ των μελών πολιτικής ομάδας. Με τη συγκρότηση ομάδας, οι βουλευτές αποδέχονται εξ ορισμού ότι υπάρχει πολιτική συγγένεια μεταξύ τους. Μόνο όταν οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι βουλευτές αρνούνται την ύπαρξη πολιτικής συγγένειας παρεμβαίνει το Κοινοβούλιο και αξιολογεί κατά πόσο η συγκρότηση της ομάδας έγινε σύμφωνα με τους κανόνες.

Οι Εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 2019 πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 23-26 Μαΐου 2019 και αποτελούν την ένατη κοινοβουλευτική εκλογική διαδικασία από την καθιέρωση των άμεσων εκλογών το 1979. Η ημέρα της ψηφοφορίας για την Ελλάδα θα ήταν η Κυριακή 26 Μαΐου. Όσο για το 2018, συνολικά 751 βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκπροσωπούν περισσότερα από 512 εκατομμύρια ανθρώπους από τα 28 κράτη-μέλη, εκ των οποίων οι 21 ευρωβουλευτές προέρχονται από την Ελλάδα. Τον Φεβρουάριο του 2018 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψήφισε ώστε να μειωθεί ο αριθμός των ευρωβουλευτών του από 751 σε 705, εάν το Ηνωμένο Βασίλειο αποχωρούσε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 29 Μαρτίου 2019. Ωστόσο, λόγω παράτασης της λειτουργίας του Άρθρου 50 και ορισμού της ημερομηνίας του Brexit ως αποτέλεσμα της μη έγκαιρης επίτευξης συμφωνίας ως προς τους όρους αποχώρησης της χώρας, το Ηνωμένο Βασίλειο προσήλθε στις κάλπες για την ανάδειξη των εκπροσώπων του στην Ευρωβουλή, μαζί με όλα τα υπόλοιπα κράτη-μέλη της ΕΕ. Σε περίπτωση μετέπειτα αποχώρησης, οι 27 επιπλέον των 73 εδρών του θα μοιραστούν σε μερικά από τα υπόλοιπα κράτη, βάσει αναλογίας πληθυσμού.

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι ευρωεκλογές του 2019 στην Ελλάδα όπως

αναφέρθηκαν και πιο πάνω διεξήχθησαν στις 26 Μαΐου 2019, για την εκλογή 21 ευρωβουλευτών. Πρώτο κόμμα αναδείχθηκε η ΝΔ, δεύτερο ο ΣΥΡΙΖΑ και τρίτο το ΚΙΝΑΛ. Η εκλογή μελών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο γίνεται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία κάθε πέντε χρόνια. Η Ελλάδα αποτελεί μία ενιαία εκλογική περιφέρεια και ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ τεσσάρων, κατά ανώτατο όριο, υποψηφίων ενός συνδυασμού.

Δικαίωμα ψήφου για την εκλογή ευρωβουλευτών έχουν οι Έλληνες πολίτες που έχουν συμπληρώσει το 17ο έτος της ηλικίας τους κατά το έτος της εκλογής, είναι εγγεγραμμένοι σε εκλογικό καταλόγο δήμου της χώρας και δεν έχουν στερηθεί του δικαιώματος του εκλέγειν. Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική. Εκλογίμοι είναι οι Έλληνες πολίτες που έχουν συμπληρώσει το 25ο έτος της ηλικίας τους κατά την ημέρα της εκλογής και έχουν τη νόμιμη ικανότητα του εκλέγειν. Το σύστημα εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι αμιγές αναλογικό, ενώ για να εκλέξει ένα κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων ευρωβουλευτή πρέπει να συγκεντρώσει ποσοστό εγκύρων ψηφοδελτίων τουλάχιστον ίσο με το 3% του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων.

Η ΨΗΦΟΣ ΣΑΣ

Αν και υπάρχουν ορισμένοι κοινοί κανόνες σχετικά με τις εκλογές, ορισμένες πτυχές μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με τη χώρα, όπως η δυνατότητα ψήφου μέσω ταχυδρομείου ή από το εξωτερικό. Αν ζείτε σε άλλη χώρα της ΕΕ, έχετε τη δυνατότητα να ψηφίζετε για τον ευρωβουλευτή σας εκεί. Αν ένας Έλληνας ζει στην Γερμανία μπορεί να ψηφίσει σαν να ήταν στην Ελλάδα. Αν η χώρα καταγωγής σας επιτρέπει την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος από το εξωτερικό, μπορεί επίσης να έχετε τη δυνατότητα να ψηφίσετε εκεί. Η ενημέρωση γίνεται διά μέσου της εκάστοτε πρεσβείας. Εννοείται ότι μπορείτε να ψηφίσετε μία μόνο φορά. Συνεπώς, ψηφίζετε είτε στη χώρα καταγωγής σας είτε στη νέα χώρα υποδοχής σας, όχι και στις δύο. Αυτά σχετικά με την δικαιολογία που ακούμε γιατί δεν μπορούμε να ψηφίσουν οι Έλληνες που ζουν και εργάζονται στο εξωτερικό.

Αυτά είναι τα πολύ βασικά για το τι συμβαίνει με τις ευρωεκλογές. Και για κάποιον που ίσως αυτές τις μέρες ήταν στην Νέα Καλνδονία εδώ στην γειτονιάς μας δηλαδή, ίσως να μπορούσε και να ψηφίσει αφού είναι ευρωπαϊκό έδαφος, (ανήκει στην Γαλλία), αν βέβαια συγκέντρωνε τις προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν προηγουμένως.

